

Temporary

Urban Life Global Identity

Ann-Kristin Källström, Sundsvalls museum, till 18 maj

Jag är inte den ende som tror jag kommit fel då jag stiger in i Ann-Kristin Källströms utställning på Sundsvalls museum. Trettio flyttlådor placerade i lika många kundvagnar, möjligen från stormarknader i Birsta, ger intryck av något obeständigt, något under uppbyggnad eller nedmontering. Just därför har jag ändå kommit rätt. Utställningens titel är *Temporary*. Källström har samlat och tolkat objekt och tecken för det provisoriska och tillfälliga tillstånd som många samtidsmänniskor befinner sig i. På väg mot och med förhoppningar om något bättre och mera varaktigt. Flyttlådorna är märkta med adresser som en gång varit konstnärens egna. I Stockholm, Jämtland eller sundsvallstrakten. Därmed gör hon sig delaktig i samma rörliga strävan som vi exempelvis tillskriver romska EU-migranter eller vilka andra som helst på väg mot något ovisst bättre någonstans på världens kontinenter eller hav. Källström ställer sig inte utanför de processer som sammanfattningsvis brukar benämnas mobilitet och urbanisering.

Men det är i Nairobi i Kenya den konstnärliga processen kring detta tagit fart. Under några år har hon haft ärenden dit därför att hon bidragit till att frakta och installera en grafisk tryckpress som nu är i bruk i Kuona Trust Visual artist Centre i Nairobi. Under maj-augusti 2013 introducerade hon djuptryck för lokala konstnärer varpå hon själv hade en period som artist in residence. Källström ger intryck av att ha stannat upp. Och har därmed kunnat iaktta de människor som varit i rörelse omkring henne på platsen. *Walk on- Jamhuri Road* är vittnesbörd om just detta. En fem meter lång fris av iakttagelser ut över en gata där alla människor är på språng. På väg mot något, fångade i steget. Ett fotomontage som också spänner över en tidsaxel från morgon till kväll. Den variation av skuggor som uppstått har fångats och överförs till den parallella bilden *Walk On- Jamhuri Road- just shadows*. Street-photography kan vara en vanskelig genre där de som fångats i bild inte alltid är delaktiga och visas respekt. Men trots perspektivet ovanifrån över Jamhuri Road är Källström inte distanserad i sitt betraktande. I montaget framstår varje individ som huvudperson i sin strävan framåt. Konstnärens hand med tekniken framhäver var och en och gör alla till jämbördiga i det kollektiva porträttet, i tidsbilden.

Ett mer komplext konkurrensförhållande råder mellan människa, stad och natur i fotomontaget och triptyken *Cut the Growt*. En flock antiloper betar i närheten av en urban miljö och en cementfabrik. Ett tilltagande antal män med gräsklippare dyker upp i två av de tre bilderna och mejar ned växttäcket. Men bildtiteln är inget passivt konstaterande, däri ligger istället uppmaningen att skära ned tillväxten. En global

uppmaning som världens fattiga och rika nationer just nu riktar mot varandra. Den verkliga bakgrunden till triptyken är ett planerat motorvägsbygge som hotar att skära av de vilda djurens vandringsstråk, en livsviktig korridor mellan Nairobis nationalpark och nationalparken Serengeti i norra Tanzania. Den urbana expansionen ödelägger betingelserna för de vilda djur man säger sig vilja skydda. Härhemma har vi själva redan handlat likadant. Nydragningar av motorleder och utrymmeskrävande rondeller ersätter jordbruksmark liksom bostadsområden, golfbanor och gruvnäring tillåts ta utrymme på bekostnad av beten och fodermarker.

I Källströms utställning finns både de stora perspektiven och det närgångna. Det avfall som storstadens konsumtion alstrar har hon tillvarataget som kännetecknen för det urbana livet, något som gör det till en födkrok i många av världens städer att samla och sortera för återvinning. Källström har återvunnit genom att göra grafiska bilder, collografi, av petflaskor, medicinförpackningar, muggar, plastpåsar och organiska fragment. Ett fruktbart rotande. Hon presenterar bilderna respektlöst, som vore de hämtpizzor. Men också förföriskt som mönstertryck på textila sjok som ger associationer till överflöd. Det slår mig att konstnären lämnade Nairobi månaden före den flera dygn långa terrorattacken på den luxuösa Westgate Gallerian i september 2013. Före angreppet en anslående shoppingmiljö som, av bilder att döma, vida överglänser stormarknaderna i Birsta utanför Sundsvall.

Till Ann-Kristin Källströms utställning har Sundsvalls museum producerat en bildrik katalog man lätt tar med sig därifrån och som förlänger utställningens värde. Det är nog ingen tillfällighet att museet under en period våren 2014 visar tre utställningar med bilder som kommer till oss från den Tredje världen där konstnärerna varit våra utsända. Jens Assur, Oskar Ohlson och Ann-Kristin Källström är var och en tekniskt skickliga men har inriktat sitt hantverkskunnande mot olika mål. Källström är inte ute efter att ge oss en afrikabild eller rucka på de föreställningar vi eventuellt har. Men i Nairobi och Kenya har hennes sökande blick fångat tecknen för en tillfällig och temporär livshållning i en urban utveckling som är så mycket mer uppskruvad än här. Hennes bildbehandling av verkliga upphittade föremål är indicier. Panoramats över Jamhuri Road är ett ställningstagande. En bild av individer i målmedveten rörelse oberoende av omgivande miljö. En närmast utopisk bild där ingen är överordnad eller underordnad, där ingen tar plats på någon annans bekostnad.

Text och foto: Margareta Klingberg

Volym 2014-04-11